

BELEID

Veiligheid & Gezondheid

Inhoudsopgave

Inleiding

1. De vier basisdoelen / opvoedingsdoelen
2. Veiligheid op KombinoCare
 - 2.1 Grote en kleine risico's
 - 2.2 Afspraken rondom veiligheid en gezondheid
 - 2.3 Werkwijze / borging van het veiligheid en gezondheidsbeleid
 - 2.4 Grote risico's
 - 2.4.1 Fysieke veiligheid
 - 2.4.2 Sociale veiligheid
 - 2.4.3 Gezondheid
 - 2.5 Kleine risico's
 - 2.6 Registratie ongevallen & calamiteiten
 - 2.7 Vier-ogen principe
 - 2.8 Achterwacht
 - 2.9 Kinder EHBO / BHV / ontruiming
 - 2.10 Veilig slapen
 - 2.11 Uitstapjes
3. Gezondheid op KombinoCare
 - 3.1 Voedingsbeleid
 - 3.2 Voedingsaanbod kinderen tot 1 jaar
 - 3.2.1 Drinken
 - 3.2.2 Eten
 - 3.3 Voedingsaanbod kinderen 1 tot 4 jaar
 - 3.4 Drinken bij het eten
 - 3.5 Fruit eten
 - 3.6 Broodmaaltijd / Crackers
 - 3.7 Bewegingsbeleid
 - 3.7.1 Bewegingsaanbod voor kinderen tot 1 jaar
 - 3.7.2 Bewegingsaanbod voor kinderen van 1 tot 4 jaar
 - 3.8 Hygiëne
 - 3.9 Landelijke hygiëne richtlijnen
4. Communicatie en afstemming intern en extern
 - 4.1 Intern
 - 4.2 Extern
 - 4.3 Melding van klachten
 - 4.4 Klachtenregeling

BIJLAGE Protocol buiten spelen

BIJLAGE Ziekte van kinderen

BIJLAGE Preventieve maatregelen

BIJLAGE Ondergoedregel

Inleiding

Tot 1 januari 2018 voerde KombinoCare jaarlijks een risico-inventarisatie uit, waarbij gebruik werd gemaakt van de risicomonitor, ontwikkeld door Veiligheid NL en FCB, die zich richtte op gezondheid en op veiligheid. Deze risicomonitor beschreef op het gebied van gezondheid allerlei situaties waarvan beoordeeld moest worden hoe groot het risico was dat de situatie zich voor zou doen en hoe groot de kans op ernstig letsel dan zou zijn. In geval van veiligheid werd aan de hand van een lijst met voorkomende scenario's beoordeeld hoe groot de kans was dat het betreffende scenario zou voorvallen en hoe groot de kans op ernstig letsel zou zijn. Voor de beoordeling werden alle ruimtes van het Kinderdagverblijf bekeken. Op basis van de uitkomsten van de risicomonitor werd voor de situaties en scenario's met een groot kans op ernstig letsel een plan van aanpak opgesteld.

Vanaf 1 januari 2018 geldt de nieuwe Wet Innovatie en kwaliteit Kinderopvang (IKK). In deze Wet staat beschreven dat het uitgangspunt van het veiligheids- en gezondheidsbeleid is dat kinderen beschermd worden tegen grote risico's en dat ze leren omgaan met kleine risico's. Voorwaarde hiervoor is dat de pedagogisch medewerkers inzicht hebben in mogelijke risico's en zich hiervan bewust zijn.

Voortdurende aandacht hiervoor vindt plaats door het bespreken tijdens teamvergaderingen, door overleg met de oudercommissie en door het registreren van ongevallen en het nemen van verbetermaatregelen. In dit veiligheid- en gezondheidsbeleid zal aandacht worden besteed aan grote en kleine risico's. De grote risico's zijn uitgewerkt in een schema waarin duidelijk te zien is wat het risico precies is, welke maatregelen we nemen en hoe er gehandeld wordt als het risico zich toch voordoet. Bij de kleine risico's ligt de nadruk op het leren omgaan, van de kinderen, met die risico's. Vervolgens komt de lichamelijke gezondheid door gezonde voeding, alsmede door bewegen aan bod. Aandacht voor hygiëne speelt daarbij een grote rol.

Waar in het Veiligheid- en gezondheidsbeleid 'ouder' wordt gebruikt, kunt u ouder(s)/ verzorger(s) lezen. Dit geldt tevens voor 'hij' in plaats van 'hij/zij'. Omdat 95% van de pedagogisch medewerkers vrouw is, maken we in dit geval gebruik van de woorden 'medewerkster', 'leidster' en 'zij'. Op het moment dat ouders hun kind aanmelden bij KombinoCare ontvangen ze een map met diverse documenten. Een deel hiervan moeten ze tekenen indien van toepassing. Voor de in dit beleid genoemde documenten, die niet in de informatiemap zijn opgenomen, geldt dat ouders deze kunnen opvragen bij KombinoCare.

1. De vier basisdoelen

In het pedagogisch beleidsplan staan de vier opvoedingsdoelen om elk kind tot 'groei en bloei' te kunnen brengen, verwoord door *professor J.M.A. Riksen-Walraven*. Volgens haar dragen deze basisdoelen bij aan het huidige- en toekomstige functioneren van kinderen. Deze doelen zijn:

- een gevoel van emotionele veiligheid;
- gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
- gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties;
- de kans om zich de waarden en normen, de cultuur van een samenleving, eigen te maken, socialisatie.

Deze opvoedingsdoelen vormen de basis van ons pedagogisch beleidsplan. Voor meer informatie hierover verwijzen we dan ook naar het Pedagogisch Beleidsplan.

Alle aspecten die in dit Veiligheid- en gezondheidsbeleid beschreven zijn, zijn verweven in de manier waarop Kombino aan deze pedagogische doelen werkt. Naast het pedagogisch beleid zijn er protocollen, handreikingen of richtlijnen opgesteld om de veiligheid en gezondheid van de kinderen op KombinoCare te waarborgen.

2. Veiligheid op KombinoCare

Veiligheid is binnen KombinoCare een belangrijk aandachtspunt. Ouders geven hun kostbaarste bezit, namelijk hun kind(eren), aan ons om voor te zorgen. Zij vertrouwen erop dat wij hun kind(eren) te allen tijde verzorgen, liefde geven en beschermen. De aandacht voor veiligheid uit zich in een aantal aspecten, dat hieronder nader toegelicht is.

2.1 Grote en kleine risico's

Uitgangspunt bij aandacht voor veiligheid is kinderen tegen grote risico's te beschermen en te leren omgaan met kleine risico's.

Onder grote risico's verstaan we risico's die ontstaan, doordat we kinderen in een situatie plaatsen, die gevolgen kunnen hebben voor de veiligheid en gezondheid van kinderen. Onder kleine risico's verstaan we situaties waarbij een kind zich kan bezeeren zonder dat daarbij ernstig lichamelijk letsel ontstaat.

Met de pedagogisch medewerkster en de verpleegkundige is middels een inventarisatie inzichtelijk gemaakt welke risico's wij binnen KombinoCare ervaren. Op basis hiervan is een aantal afspraken rondom veiligheid opgesteld. Deze zijn terug te lezen in dit beleid. Voor de kleine risico's waarvan we willen dat de kinderen hier mee leren omgaan, is bepaald hoe in deze situaties te handelen of hoe we deze situaties zo nodig bewust kunnen creëren om de kinderen ermee om te leren gaan.

2.2 Afspraken rondom veiligheid en gezondheid

Om de veiligheid van de kinderen op ieder moment te waarborgen, is een aantal afspraken gemaakt die altijd gelden. Alle medewerkers, zowel de leidsters op de groepen als de verpleegkundige zijn op de hoogte van deze afspraken rondom veiligheid. Middels dit Veiligheid- en gezondheidsbeleid dat gepubliceerd staat op de website van KombinoCare zijn ook de ouders hiervan op de hoogte.

De afspraken zijn:

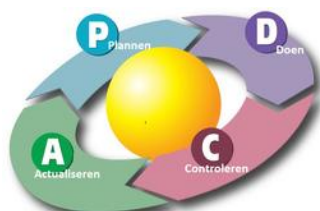
- Er is ten allen tijden toezicht op de groepen. De kinderen zijn nooit alleen.
- Alle medewerkers zijn getraind op fysieke veiligheid door het volgen van de scholing kinder-EHBO/ reanimatie.
- Er worden geen warme dranken op de groep gedronken. Alleen in de keuken.
- Alle deuren zijn voorzien van afdekstrips bij de deurposten.
- Binnen dragen we geen schoenen, voor bezoekers zijn er schoenhoesjes
- Iedereen zorgt er voor dat het materiaal dat gebruikt is weer wordt opgeruimd
- Na het toiletbezoek worden altijd de handen gewassen
- Het tuinhek altijd op slot doen bij het buiten spelen
- Er is altijd een begeleid(st)er bij de glijbaan.
- Elke dag worden de bijzonderheden per kind, per groep in de overdrachtsmap genoteerd.
- De medewerkers zijn gericht op veilig gedrag maar zorgen daarnaast voor uitdagende leermomenten.
- In geval van een uitstapje benoemen de leidsters elke keer weer aan de kinderen de afspraken die dan gelden. (uitstapjes protocol)
- Jaarlijks worden de bedjes en speeltoestellen getest op hun functionaliteit, kwaliteit en veiligheid. Voldoen ze niet aan de eisen dan worden ze zo mogelijk gerepareerd en anders vervangen.
- De materialen waar de kinderen dagelijks mee spelen worden maandelijks gecontroleerd maar ook wanneer er samen met de kinderen mee gespeeld wordt en kinderen en leidsters opruimen, kan snel worden gezien of speelgoed onveilig is.
- Speelgoed waarin batterijen zitten worden twee wekelijks gecontroleerd. Om te kijken of de kinderen niet bij de batterijen kunnen en om vast te stellen of de batterijen eventueel lekken.
- Er wordt geen verbaal of lichamelijk geweld gebruikt
- Iedereen gaat respectvol met elkaar om

Afspraken met de kinderen

We leren de kinderen om gaan met kleine risico's en de gevolgen hiervan.

- kinderen lopen binnen rustig, buiten mogen zij rennen
- binnen gooien we niet met voorwerpen
- uitgetrokken schoenen ruimen we netjes op, zodat er niemand over struikelt
- kinderen ruimen zelf het speelgoed op waarmee ze gespeeld hebben
- tijdens het eten blijven we rustig zitten om verslikking te voorkomen
- pesten vinden wij niet leuk, we zijn lief voor elkaar
- na ieder toiletbezoek wassen de kinderen hun handen
- de kinderen leren goede hoest hygiene (wegdraaien van het hoofd en hoesten / niezen in de elleboog)
- na het buiten spelen wassen de kinderen hun handen
- drinken uit de eigen beker
- kleine kinderen worden geholpen met glijden
- kinderen met snottebellen leren we om hun neus te snuiten
- pesten is niet leuk, we zijn aardig voor elkaar

2.3 Werkwijze/borging van het veiligheid en gezondheid beleid

Plannen

We kijken naar onze dagelijkse werkzaamheden en bespreken waar er verbeteringen kunnen worden doorgevoerd. We bespreken dat in teamvergaderingen en werkoverleggen die 6 wekelijks plaats vinden. In acute

situaties wordt er gelijk gehandeld. Doelen worden vastgelegd en er worden notulen gemaakt van de teamoverleggen en oudercommissie vergaderingen, die in te zien zijn voor alle medewerkers, stagiaires en betrokkenen. Alle input wordt serieus genomen en overwogen. Medewerkers voelen zich veilig feedback te geven op beleidszaken en professioneel handelen van elkaar en zijn betrokken bij de gang van zaken.

Doen

We voeren de geplande verbeteringen uit op een veilige manier, zelf of door ingehuurde professionals.

Controleren

We evalueren de doorgevoerde verbeteringen en vergelijken deze met de oorspronkelijke situatie en kijken of het daadwerkelijk meerwaarde oplevert. We communiceren met betrokkenen hierover en zijn transparant over eigen handelen en overwegingen die genomen zijn en kunnen motiveren waarom we voor de betreffende optie hebben gekozen.

Actualiseren

We stellen bij waar nodig. We communiceren met betrokkenen en zijn transparant over ons eigen handelen en waarnemingen. We maken gebruik van de mogelijkheid in de nieuwsbrieven van KombinoCare om de huidige regels of aangepaste maatregelen bekend te maken aan ouders en de oudercommissie of andere betrokkenen.

2.4 Grote risico's

Samen met de medewerkers is een inventarisatie gemaakt van de grote risico's, waar we binnen KombinoCare mee te maken kunnen hebben. Om de kinderen op een adequate manier tegen deze risico's te beschermen, is dit beleid opgesteld. In dit beleid staan maatregelen beschreven, waarmee we deze risico's willen voorkomen en tevens de handwijze in geval van een ongezonde en/of onveilige situatie.

Het beleid wordt vier keer per jaar in het teamoverleg besproken en in geval van calamiteiten zo nodig eerder. Met elkaar bespreken we de maatregelen die in het Protocol staan en bepalen de voortgang hiervan. Ook bespreken we in hoeverre de genomen maatregelen het gewenste effect hebben of dat deze zo nodig bijgesteld moeten worden.

De risico's hebben we onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid

Om helder te hebben wat wij met gebruikte termen bedoelen, geven we een aantal definities weer;

<i>Begrip</i>	<i>Definitie</i>	<i>Praktische omschrijving risico's</i>
Fysieke veiligheid	De mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen onheil van niet-menselijke oorsprong	Vallen, verstikking, vergiftiging, verbranding, verdrinking, weglopen, klem zitten, snijden, stoten, botsen.
Gezondheid	Gezondheid is een gevoel van zowel lichamelijk als geestelijk, als maatschappelijk welzijn. Het betekent meer dan alleen het ontbreken van ziektes	Binnenmilieu op de opvang, buitenmilieu bij de opvang, ziektekiemen, diëten, medisch handelen
Sociaal Emotionele veiligheid	Hierbij wordt verstaande bescherming of het zich beschermd voelen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt door menselijk handelen. Het kind moet kunnen rekenen op een volwassene die voorziet in zijn basale, fysieke en emotionele behoefte, die hem beschermt tegen gevaar en daarin continuïteit en voorspelbaarheid biedt.	Vaste groepsindeling, voorspelbaarheid, regels, respect voor autonomie, grensoverschrijdend gedrag binnen en buiten de opvang, kindermishandeling, vermissing

Om de risico's in kaart te brengen hebben we gewerkt met risico-inventarisaties. Deze risico-inventarisaties zijn de basis van de hieronder beschreven veiligheidsrisico's.

2.4.1 Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's;

Veiligheidsrisico Fysieke veiligheid Omschreven per situatie risico's met mogelijk grote gevolgen	(genomen) (preventieve) maatregelen en plan van aanpak in betreffende situatie	Wat te doen als situatie zich voordoet	Te nemen acties & verantwoordelijkheid
Kind valt van hoogte	<ul style="list-style-type: none"> - kinderen mogen niet alleen op de commode klimmen, er is altijd begeleiding - Bij de inrichting van de binnen en buiten ruimte wordt rekening gehouden met het beperken van klim mogelijkheden - Kinderen in de kinderstoel worden altijd vast gezet - Bedjes worden altijd gesloten en dubbel gecheckt 	EHBO verlenen	<ul style="list-style-type: none"> - alert zijn in dagelijks handelen - groepsregels up to date houden en naleven
Verstikking van een kind	<ul style="list-style-type: none"> - aanwezig speelgoed wordt continu gescreend - ruimte wordt dagelijks nagekenen en opgeruimd - medewerkers beschikken over een EHBO diploma - bij aanschaf van materialen overwegen we de risico's - met klein speelgoed spelen we onder toezicht of in een aparte ruimte voor de peuters - er worden kleine stukjes brood aangeboden onder 1 jaar - er wordt altijd aan tafel gegeten onder toezicht van een leidster 	EHBO verlenen	<ul style="list-style-type: none"> - alert zijn in dagelijks handelen - schoonmaak roosters volgen en consequent aftekenen
Vergiftiging	<ul style="list-style-type: none"> - bij de commode staat de desinfectiespray op een veilige hoogte - schoonmaakartikelen 	EHBO verlenen	<ul style="list-style-type: none"> - alert zijn in dagelijks handelen - schoonmaak

	<p>staan achter slot in de voorraadvast of op hoogte in een gesloten keuken</p> <ul style="list-style-type: none"> - tassen van de medewerkers worden opgeboregn in een gesloten kast - er is altijd een medewerker aanwezig bij verschoning - we laten gaan sopjes en dweilemmers slingeren tijdens het schoonmaken 		
Verbranding	<ul style="list-style-type: none"> - uit de kraan voor de kinderen komt koud water - er staan geen dozen of speelgoed in de buurt van de keuken waardoor een kind bij het aanrecht kan - het hekje van de keuken is altijd gesloten - er wordt in de keuken gekookt - bekers met hete drank worden hoog weggezet, buiten bereik van de kinderen wanneer er niet van gedronken wordt - radiatoren zijn afgeschermd - om verbranding van de zon te voorkomen is een hitteprotocol opgesteld 	EHBO verlenen	<ul style="list-style-type: none"> - alert zijn in dagelijks handelen - nieuwe medewerkers hetzelfde leren - bij warm weer het hitte protocol volgen
Kind komt in aanraking met elektriciteit	<ul style="list-style-type: none"> - de meterkast bevindt zich in een andere ruimte waar de kinderen niet bij kunnen - er hangen geen losse snoeren op de groep - stopcontacten zijn allemaal afgeschermd 	EHBO verlenen	<ul style="list-style-type: none"> - alert zijn in dagelijks handelen
Kind snijdt zich	<ul style="list-style-type: none"> - er staan geen dozen of speelgoed bij het aanrecht waardoor een kind bij het aanrecht kan - messen worden zorgvuldig opgeborgen in een keukenkastje - oudere kinderen die over een goede motoriek beschikken worden 	EHBO verlenen	<ul style="list-style-type: none"> - Routine bij opruimen en uitruimen van de vaatwasser

	<p>stapsgewijs geleerd hoe om te gaan met messen, altijd onder begeleiding</p>		
<p>Kind rent naar buiten of rent weg als het wordt opgehaald</p>	<ul style="list-style-type: none"> - we leren kinderen goede verkeers-vaardigheden - we hanteren strikte regels bij het brengen en halen - de deur zit altijd dicht - kinderen gaan samen met een ouder van de groep, nooit alleen - ouders worden geattendeerd op regels tijdens het brengen en halen en houden niet voor anderen de deur open - de poort in de tuin zit altijd op slot - kinderen spelen nooit alleen buiten 	<p>Protocol vermissing van een kind gaat in werking (terug te vinden op onze website)</p> <p>Eventueel EHBO verlenen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - regels herhalen bij ouders - goede voorbeeld geven - deuren regelmatig controleren - ouders aanspreken wanneer beleid niet gehanteerd wordt - attenderen in de nieuwsbrief om regels te helpen herinneren - voor het buiten spelen wordt de poort gecheckt - protocol vermissing wordt jaarlijks besproken en geactualiseerd
<p>Kind raakt betrokken bij een ongeval tijdens een uitstapje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kinderen worden veilig vervoerd in de auto - we dragen herkenbare hesjes als we ons buiten het pand begeven - de kinderen lopen aan het koord - we leren goede verkeers-vaardigheden en geven zelf het goede voorbeeld 		-
<p>Kind raakt betrokken bij een brand in het pand</p>	<ul style="list-style-type: none"> - de stekkers van machines gaan bij sluiting uit het stopcontact - er zijn rookmelders aanwezig - we voeren maandelijks een brandoefening uit met de kinderen - er zijn BHV'ers op de groep 	<p>EHBO verlenen</p> <p>Naar de verzamelplaats buiten het pand</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jaarlijkse controle van de brandblusser / noodverlichting - alle medewerkers beschikken over EHBO en een aantal over BHV certificaat - de daglijst wordt altijd bijgehouden met notitie wanneer het kind

			gebracht en opgehaald is
--	--	--	-----------------------------

2.4.2 Sociale veiligheid

We willen kinderen beschermen tegen zaken die op een negatieve manier invloed kunnen hebben op hun ontwikkeling, zeker op de sociale ontwikkeling.

We hebben aandacht voor het opbouwen van zelfvertrouwen en eigenwaarde van het kind, het respecteren en aanleren van grenzen aangeven en overdragen van normen en waarden. We helpen bij het oplossen van conflicten tussen kinderen onderling en leren woorden te geven aan emoties en het weergeven van gevoelens.

We dragen regels over door ze zelf uit te voeren, het voorbeeld te zijn, dingen uit te leggen in verhaal en spelvorm middels prentenboeken en het werken met thema's.

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's;

Veiligheidsrisico	(genomen) (preventieve)	Wat te doen	Te nemen acties &
-------------------	-------------------------	-------------	-------------------

Sociale veiligheid Omschreven per situatie risico's met mogelijk grote gevolgen	maatregelen en plan van aanpak in betreffende situatie	als situatie zich voordoet	verantwoordelijkheid
Een kind komt in conflict met een ander kind	<ul style="list-style-type: none"> - we stimuleren kinderen sociaal wenselijk gedrag te vertonen. Door complimenten te geven en alternatieven aan te reiken in een niet wenselijke situatie - we begeleiden conflictsituaties en observeren wanneer we er zeker van zijn dat kinderen sociale vaardigheden bezitten om het conflict zelf op te lossen - kinderen mogen hun grens aangeven en worden hierbij geholpen - respecteren van elkaar is een belangrijke waarde - we geven elkaar privacy en zitten niet ongewenst aan een ander - we tolereren geen pesten van anderen 	Hulp bieden, begeleiden, sensitieve houding	<ul style="list-style-type: none"> - groepsregels - dagelijkse werkwijze
Kind komt in een situatie waarbij er sprake is van een voor het kind bedreigende situatie door een ongelijke machtsverhouding en er schade berokkend wordt aan het kind in de vorm van fysiek of psychisch letsel	<ul style="list-style-type: none"> - we hanteren de ondergoed regel om aan kinderen duidelijk te maken dat je de baas bent over je eigen lijf - we bespreken 6 wekelijks, tijdens overleggen, het protocol kindermishandeling en signalen vanuit de groep of collega's onderling - we bespreken 	Protocol kindermishandeling in werking	<ul style="list-style-type: none"> - groepsregels - dagelijkse werkwijze - het protocol kindermishandeling is aangepast naar nieuwste inzichten en afwegings-kader - stappenplan meldcode hangt op de groep

	<p>gedragsregels met elkaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle medewerkers en stagiaires op de groep hebben een Verklaring Omtrent Gedrag - we hanteren het vierogen principe 		
Vermissing van een kind	<ul style="list-style-type: none"> - wanneer een kind niet gebracht wordt zonder melding, bellen we de ouders - wanneer een kind gedurende opvangtijd vermist raakt tredt direct het protocol 'vermissing van een kind' in werking - de buitendeur en poort zijn altijd op slot - kinderen dragen tijdens uitstapjes een hesje - kinderen lopen aan de looplijn of zitten in de buggy 		-
Kind, medewerker of bezoeker komen in onveilige situatie in/om het pand	<ul style="list-style-type: none"> - in een bedreigende situatie voor medewerker kan de leidinggevende of 112 worden gebeld - we hanteren de privacywet en laten personeel, stagiaires en ouders hiervoor tekenen - we hebben een achterwacht voor situaties wanneer een medewerker zich onveilig voelt, onzeker is over te nemen beslissingen of er gehandeld moet worden in geval van een onveilige situatie van een kind. - we dragen zorg voor up to date lijst met telefoonnummers van de ouders van kinderen die wij opvangen - we vragen ouders om een noodnummer 	<p>112 bellen in noodsituatie</p> <p>leidinggevende bellen</p> <p>politie bellen voor niet spoed</p>	<ul style="list-style-type: none"> - gegevens up to date houden m.b.t. medische indicatie, dieten en bijzonderheden - noodlijsten met telefoonnummers updaten - nieuw personeel noodnummers vragen - controle jaarlijks uitvoeren aan beveiligings-systemen

	<ul style="list-style-type: none"> - gegevens worden regelmatig gecheckt - medewerkers geven een noodnummer op dat gebeld kan worden 		
Er is een vermoeden van kindermishandeling of je aanschouwt kindermishandeling	<ul style="list-style-type: none"> - alle medewerkers zijn op de hoogte van de meldcode kinderopvang, dit is een jaarlijks punt op de agenda - het stappenplan kindermishandeling wordt jaarlijks besproken en hangt op de groep - er wordt gebruik gemaakt van een meldings formulier wat vooraf gaat aan het stappenplan meldcode - er zijn preventieve maatregelen opgesteld (zie bijlagen) 	<p>meldings formulier invullen en bespreken met leidinggevende</p> <p>gevoel bespreken met collega's</p> <p>stappenplan meldcode volgen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - de leidinggevende volgt de training van de meldcode - Meldcode app op de groepstelefoon gezet om up to date te blijven

Extra uitgelicht; Kindermishandeling / Grensoverschrijdend gedrag

Wanneer een kinderopvangorganisatie geconfronteerd wordt met signalen van kindermishandeling in de thuissituatie, een geweld- en zedendelict door een medewerker van de kinderopvang of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen op de opvang, is het van belang dat hier op een professionele manier mee wordt omgegaan.

Het protocol kindermishandeling komt maandelijks op werkoverleggen ter sprake. Alle medewerkers zijn op de hoogte van de meldcode en het stappenplan hangt zichtbaar op de groep en is terug te vinden op de website en in onze protocollenmap. Dit wordt dan ook in de praktijk toegepast.

We bespreken in het team en met de kinderen in de groep gedragsregels. De 'ondergoedregel' is onderdeel van thema en ouders worden geïnformeerd via de mail en onze website.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind of de medewerker. We hebben de volgende maatregelen getroffen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch plaatsvindt;

- We maken gebruik van de ondergoedregel om aan te geven waar de grens ligt en bespreken dat iedereen baas is over zijn eigen lijf.

- tijdens het teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een aanspreekcultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken en elkaar feedback te geven op het handelen
- in het pedagogisch beleidsplan staat opgenomen dat kinderen wordt geleerd om respectvol met elkaar om te gaan en dat er plek is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is
- Alle medewerkers beschikken over een VOG
- We werken met het vierogenprincipe
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenprincipe niet goed wordt nageleefd
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed
- Medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed
- We maken gebruik van gedragsregels (zie hoofdstuk 2.2)

2.4.3 Gezondheid

Wij vinden het belangrijk dat de kwaliteit van zorg, veiligheid en gezondheid voor de kinderen zoveel mogelijk gegarandeerd wordt. Leidend hierin is de wet Kinderopvang, *Hygienerichtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang (RIVM)*.

Externe factoren beïnvloeden onze gezondheid en die van de kinderen. KombinoCare treft waar mogelijk maatregelen om (verdere) verspreiding van infectieziekten te voorkomen. Dit doen wij door het volgen van beleid, instructies en protocollen.

We werken met schoonmaak schema's, normenlijst en de hygiene richtlijnen behorend bij de *Hygienerichtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang (RIVM)*.

Ten aanzien van de gezondheid hebben wij de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's;

Veiligheidsrisico Sociale veiligheid Omschreven per situatie risico's met mogelijk grote gevolgen	(genomen) (preventieve) maatregelen en plan van aanpak in betreffende situatie	Wat te doen als situatie zich voordoet	Te nemen acties & verantwoordelijkheid
Kind komt in aanraking met ziektekiemen van een ander kind	<ul style="list-style-type: none"> - schoonmaakprotocol is aanwezig - we volgen de hygiene richtlijnen voor kinderopvang volgens het RIVM - kinderen leren hoest en nies disciplines - we ventileren en luchten zoveel mogelijk, er zijn dakkoepels geplaatst en we beschikken over een ventilatiesysteem en ventilatieroosters - de kinderen leren een juist hand hygiene - waarborgen van persoonlijke hygiene zoals kleding en sieraden - er staan tissues voor het snuiten van de neus - washandjes worden eenmalig gebruikt - dweilen worden na eenmalig gebruik gewassen hoge temp - na iedere verschoning wordt het kussen gedesinfecteerd - handen wassen doen we ten minste na niezen, hoesten, buiten spelen, voor en na het eten en na toiletgebruik - tijdens en na toiletgebruik worden de kinderen geholpen en wordt de wc bril gereinigd - de kraan, spoelknop, 	<p>Handelen volgens de GGD normen / richtlijnen voor zieke kinderen (zie protocol zieke kinderen)</p> <p>GGD handboek raadplegen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - schoonmaakroosters up to date houden - per dag en datum aftekenen - dagelijkse werkwijze

	<p>wc-bril en deurknoppen worden meermaals per dag gereinigd</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij het verschonen van poep gebruikt de medewerker handschoenen 		
<p>Kind verblijft in een ruimte die bedompt ruikt, te koud is, te warm is, te vochtig is of te droog is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - alle ruimten worden goed en dagelijks geventileerd - we monitoren de CO2 door middel van een meter en handelen hier naar - er hangt een thermometer op de groep en in beide slaapkamers - 	<p>Ventileren</p> <p>Luchten</p> <p>Verwarmen</p> <p>Checken op lekkage</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bijhouden van de temperatuur - roosters schoonmaken - luchtfilters vervangen - dagelijkse werkwijze
<p>Kind eet bedorven voedsel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na openen van een voedselverpakking wordt de datum genoteerd - er wordt goed gekeken naar de houdbaarheidsdatum van producten - langer houdbare producten worden per maand gecheckt - temperatuur van de koelkast en vriezer wordt dagelijks gecontroleerd - koelkast wordt wekelijks schoongemaakt - thuis bereid voedsel mag niet meegegeven worden 	<p>Protocol ziek kind</p> <p>Eventueel EHBO verlenen</p> <p>Hulp inschakelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bijhouden van het noteren van de datum op geopende voedingsmiddelen - maandelijkse check van houdbaarheid - dagelijkse werkwijze - bijhouden van temperatuur lijsten
<p>Kind wordt niet of onjuist medisch behandeld door onvolledige of onjuiste informatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bij inschrijving en intake vragen we door over belangrijke medische informatie rondom diëten, allergieën, medicijnen en bijzonderheden die van belang zijn - we hebben in een oogopslag duidelijk welke bijzonderheden welk kind kent door de bijzonderheden lijst die op de koelkast hangt in de keuken 	<p>EHBO verlenen</p> <p>Hulp inschakelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bij intake noteren van bijzonderheden - bijzonderheden lijst up to date houden - EHBO dozen maandelijks checken op volledigheid en houdbaarheid - Kennis medewerkers up to date houden door jaarlijkse

	<ul style="list-style-type: none">- we kunnen alleen medicatie toedienen na het ontvangen van een ingevulde medicijnverklaring- bij dreigende situatie nemen we contact op met ouders en de eigen huisarts van het kind, dan wel de huisarts die zich vlakbij ons pand bevindt- wij adviseren gevraagd en ongevraagd aan ouders in geval van vermoeden van een besmettelijke ziekte of andere situatie		<p>EHBO-cursus bino</p> <ul style="list-style-type: none">- GGD handboek 0-4 staat op de groep- Jaarlijkse update gegevens ouders / verzekering / huisarts etc.
--	--	--	---

2.5 Kleine risico's

Voorop staat dat kinderen zich beter ontwikkelen met vallen en opstaan.

Alle risico's weghalen is dan ook geen optie. Maar als een klein risico toch grote gevolgen heeft dan handelen we als volgt:

(onder grote gevolgen verstaan wij ongelukken waarbij een externe hulpverlener moet worden ingeschakeld)

1. Je laat het slachtoffer niet alleen en roept een collega die vervolgens 112 belt
2. Ondertussen handel je zoals je geleerd hebt in je kinder-EHBO of BHV cursus.
3. Je hebt alle protocollen natuurlijk goed gelezen en kunt al onze hulpmiddelen goed vinden.
4. Zodra de situatie goed is overgedragen aan de daarvoor ingeroepen

hulpverleners informeer je de ouders.

5. Vervolgens vul je een ongevallenregistratie-formulier in samen met de omstanders en deze word ook met de ouders overlegd en ondertekend om er voor te zorgen dat alles geregistreerd word naar waarheid.

6. Dan overleg je het voorval met het team om gepaste maatregelen te gaan nemen, tevens spreek je een datum af waarop meteen overlegd wordt deze genomen handeling te evalueren.

7. De notulen van de bespreking wordt bewaard op kantoor in de personeelsmap, middels deze wijze kun je medewerkers attenderen op de genomen maatregelen na terug keren van bijvoorbeeld vakanties en ouders laten zien dat er maatregelen zijn genomen en zijn beschreven.

Vanuit ons beleid kan geconstateerd worden dat wij er alles aan doen een zo veilig mogelijke omgeving te creeren voor onze kinderen en medewerkers.

We beschermen onze kinderen tegen onaanvaardbare risico's en willen ongelukken en ziektes voorkomen. Over-bescherming en geen respect hebben voor de groeiende autonomie van het kind doet het kind echter ook geen goed.

We maken een goede afweging en zijn ons bewust van risicovolle situaties.

Omggaan met kleine risico's geeft mogelijkheden tot groei. We begeleiden kinderen door regels goed voor te leven, door oog te hebben voor de ontwikkelfase van ieder kind en daarop in te spelen.

Kinderen ontwikkelen zich door te experimenteren, door te ontdekken. Ze gaan onbekende dingen proberen en nemen hierbij onbewust risico's. Zelfvertrouwen is de basis voor veilig gedrag. Door het kind te stimuleren dingen zelf te doen, zorg je ervoor dat het kind zelfvertrouwen kan ontwikkelen. Naast dat stimuleren, stellen we wel duidelijke regels en grenzen. Op deze manier kunnen we de kinderen leren met kleine risico's om te gaan.

De uitgangspunten bij leren omgaan met kleine risico's zijn:

- Kinderen krijgen de ruimte om te leren door ervaringen op te doen waar een verantwoord risico aan zit.
- Leidsters geven het goede voorbeeld.
- Leidsters kijken naar waar een kind wel en niet zelfstandig toe in staat is.
- Leidsters houden voortdurend toezicht en nemen de nodige maatregelen om ongelukken te voorkomen.
- Leidsters vragen de kinderen om oplossingen voor moeilijke situaties te bedenken.
- Wanneer het gedrag te gevaarlijk is, vertellen de leidsters aan de kinderen de regels en grenzen; ze vertellen hen wat ze wel en niet mogen en waarom iets gevaarlijk is.

2.6 Registratie (bijna) ongevallen en calamiteiten

Ondanks grote oplettendheid van de leidsters en hierboven beschreven afspraken m.b.t. de veiligheid is het niet vermijden dat bijna-ongevallen, ongevallen en calamiteiten plaatsvinden. Ongevallen met kinderen worden gemeld via ons ongevallen-registratieformulier en op basis hiervan worden al dan niet verbetermaatregelen getroffen. Deze ongevallen en de genomen maatregelen worden besproken tijdens het teamoverleg. Op deze manier blijven de medewerkers zich voortdurend bewust van mogelijke kleine en grote risico's, die ze indien gewenst proberen te voorkomen of juist laten gebeuren om op die manier de kinderen hiermee om te leren gaan. De getroffen maatregelen worden (afhankelijk van de ernst van de situatie en het type maatregel) na verloop van tijd geverifieerd. Daarbij wordt gekeken of de genomen maatregel het gewenst resultaat heeft bereikt. Door de (bijna-) ongevallen en calamiteiten en de verbetermaatregelen tijdens het teamoverleg te bespreken, leren medewerkers van de situatie en van elkaar. Indien nodig worden risicovolle situaties toegevoegd aan dit beleidsplan.

2.7 Vier-ogen-principe

KombinoCare werkt volgens het vier-ogen-principe.

We starten altijd met een Pedagogisch medewerker en een stagiaire op. Als er geen stagiaire is, dienen de brengende ouder(s) als vier-ogen-principe. Dit is maximaal voor een half uur, dan komt de volgende pedagogisch medewerker. Er sluit altijd een stagiaire mee of de directie is aanwezig. Zo zijn er altijd meerdere mensen aanwezig en kan er sneller en effectiever worden ingegrepen als een kind of leidster iets overkomt. Daarnaast verkleint dit het risico op grensoverschrijdend gedrag, zoals seksueel misbruik en/of kindermishandeling (zowel fysiek als psychisch) door pedagogisch medewerkers, verpleegkundigen, stagiaires, ouders, andere volwassenen. In dit geval volgen we Stappenplan Meldcode Kindermishandeling KombinoCare Kinderopvang. Deze is op te vragen bij KombinoCare. Ook pestgedrag tussen kinderen onderling zal hierdoor eerder opgemerkt worden. Om te voorkomen dat er ongewenste personen binnen kunnen komen, is de toegangsdeur voorzien van een slot.

2.8 Achterwacht

Op het moment dat er door ziekte of een andere calamiteit ongepland een pedagogisch medewerker afwezig is, wordt aan de hand van het aantal kinderen en dus de leidster-kindratio bepaald of er een oproepkracht ingezet zal worden. Hierbij wordt te allen tijde rekening gehouden met de verhouding baby's, dreumesen en peuters. Bij KombinoCare Kinderopvang zijn altijd minimaal twee mensen aanwezig. De directeur is ook altijd telefonisch bereikbaar.

2.9 Kinder-EHBO, BHV/AED en ontruiming

Elke dag zijn er gedurende de openingstijden één of meer medewerkers aanwezig die beschikken over een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Daarnaast zijn er medewerkers die beschikken over een diploma voor BHV/AED. Elk jaar vindt er

tenminste 4x per jaar, maar het streven is iedere maand, een ontruimingsoefening plaats. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze oefening worden zo nodig verbetermaatregelen getroffen. Binnen KombinoCare hangt een blusapparaat. Deze wordt jaarlijks gecontroleerd.

2.10 Veilig slapen

KombinoCare hanteert de aanbevelingen voor Veilig Slapen, zoals die door de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Artsen Jeugdgezondheidszorg Nederland (AJN) en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) zijn beschreven in het document Veilig slapen in kinderopvang en bij gastouders. Willen ouders afwijken van deze aanbevelingen en hun kind op een andere wijze laten slapen op KombinoCare dan tekenen ze hiervoor. Verklaring afwijkende slaaphouding/ slaapsituatie.

2.11 Uitstapjes

Het gebeurt regelmatig dat de kinderen met de leidsters op stap gaan. Bijvoorbeeld de vaker terugkomende uitstapjes naar de speeltuin, gymzaal of de bibliotheek. Of een uitstapje waarbij we met de auto wat verder weg gaan. Omdat bij deze uitstapjes de beschermde en vertrouwde omgeving van KombinoCare wordt verlaten, is dit voor de kinderen extra spannend. Hierdoor kunnen ze anders reageren dan ze normaal gesproken doen. Goede voorbereiding, begeleiding en veiligheid zijn cruciaal. In ons uitstapjes protocol leest u hoe we in het geval van een uitstapje handelen. Door deze standaard werkwijze beperken we de risico's rondom de veiligheid van kinderen bij uitstapjes.

3. Gezondheid op KombinoCare

Naast veiligheid is ook gezondheid een voortdurend punt van aandacht. Gezondheid op het gebied van gezonde voeding en bewegen maar ook aandacht voor hygiëne is hierbij essentieel.

3.1 Voedingsbeleid

In verband met de gezondheid van de kinderen hanteert KombinoCare een voedingsbeleid. We bieden de kinderen gezonde voeding aan op basis van de Schijf van Vijf. Deze Schijf van Vijf bestaat uit producten die volgens de laatste wetenschappelijke inzichten goed zijn voor het lichaam. Omdat ze onder andere de kans op hart- en vaatziekten en kanker verkleinen. Wie eet volgens de Schijf van Vijf krijgt daarnaast voldoende mineralen, vitamines, eiwitten, koolhydraten, vetten en

vezels binnen. In het voedingsbeleid beschrijven we op welke manier we met Voeding omgaan. Voor kinderen van 0-1 jaar geldt dat we het voedingsschema van thuis aanhouden. Kinderen van 1-4 jaar gaan mee in het voedingsschema van Kombino. Hiervoor gelden natuurlijk altijd uitzonderingen. Voor kinderen die vanwege medische redenen op andere momenten of andere producten moeten eten, hanteren wij een eigen schema. Bij kinderen met allergieën wordt per maaltijd gekeken of het kind iets wel of niet mag hebben. Alle bijzonderheden die gelden voor kinderen worden geregistreerd op de kaartjes op het planbord. Op deze manier kan een andere leidster die de groep moet overnemen snel zien of er sprake is van allergieën, waar ze rekening mee moet houden.

3.2 Voedingsaanbod voor kinderen tot 1 jaar

Voor de baby's van 0-1 jaar houden wij het voedingsschema van thuis aan.

3.2.1 Drinken

Ouders geven aan of hun kind borstvoeding of flesvoeding krijgt. Ouders brengen de flesvoeding zelf mee. Afgekolfd borstvoeding wordt ingevroren of gekoeld in porties in een koeltas meegenomen naar KombinoCare en aan de leidster van de groep gegeven. De porties zijn voorzien van een datum en sticker met naam van het kind. Naast de flesvoeding of borstvoeding krijgt het kind in overleg met de ouders water aangeboden.

3.2.2 Eten

- De eerste hapjes worden aangeboden in overleg met de ouders. Over het algemeen vindt dit tussen de vier à zes maanden plaats en pas nadat het kind er thuis mee is begonnen.
- Wanneer ouders dit wensen kan ook een groentehapje gegeven worden. Dit mag niet thuis voor bereid zijn, maar moet een potje zijn. Bij wet zijn wij niet toegestaan thuis gemaakt eten aan te bieden.
- We hanteren voor de bereiding van flessenvoeding en moedermelk de *Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang van het RIVM*.

3.3 Voedingsaanbod voor kinderen van 1 tot 4 jaar

Vanaf 1 jaar gaan de kinderen mee in het voedingsschema van KombinoCare.

Dit ziet er als volgt uit:

- 09.00 uur fruit en water of 0% siroop
- 11.30 uur broodmaaltijd met thee, water of melk.
- 15.00 uur water of 0% siroop en cracottes, crackers of rijstwafels met zuivelspread of een koekje
- 17.00 uur 0% siroop en snoeptomaatjes en komkommer / soepstengel

Bij het voedingsaanbod hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De kinderen eten samen aan tafel. Dit zorgt voor regelmaat en rust.

- De leidster heeft hierbij een voorbeeldfunctie en eet en drinkt met de kinderen mee. We eten minimaal één keer per dag fruit en één keer per dag groente.
- Wij dwingen de kinderen niet om te eten, omdat dit zorgt voor negatieve eet associaties, dat op latere leeftijd ook een negatief effect kan hebben. Alleen op het moment dat het medisch gezien essentieel is dat het kind een bepaalde hoeveelheid eten binnenkrijgt, wijken we af van deze afspraak.
- De kinderen eten op hun cracker voornamelijk zuivelspread of appelstroop. Hiermee voorkomen we een te grote hoeveelheid zout (in (smeer)kaas)
- De kinderen vinden crackers of rijstwafels over het algemeen zo lekker dat ze er veel willen eten. Wij geven hen maximaal twee grote Cracottes of drie kleine Cream Crackers of twee rijstwafels.
- Daarnaast drinken ze water, thee of 0% suiker siroop.

3.4 Drinken bij het eten

Het Ivoren Kruis adviseert om niet meer dan zeven eet- en drinkmomenten op een dag te hebben en het eten en drinken dan ook te combineren. De reden hiervan is dat eten en drinken het gebit kunnen aantasten. Wij bieden om deze reden dan ook 0% suiker siroop, thee of water aan. Voor de ontwikkeling en gezondheid van het gebit geven we de voorkeur aan drinken uit een beker boven een zuigfles en we wisselen slimpie en water af. Bij het drinken van water wordt zo nu en dan fruit/ groente toegevoegd, die het water wat smaak geeft.

3.5 Fruit eten

Zodra het kind in staat is kleine stukjes te eten, wordt het fruit op die manier aangeboden. We gebruiken vers en gaaf fruit dat goed rijp is. We halen de schil eraf voordat we het aan de kinderen geven, omdat het dan makkelijker verteert. Van het fruit kunnen ook smoothies worden gemaakt.

3.6 Broodmaaltijden en crackers

Onze broodmaaltijd bestaat uit vers brood, vers beleg, smeerkaas en jam. In geval van intoleranties wordt er in overleg met de ouders alternatieve besproken en afgesproken. In de namiddag is er nog een klein eetmoment. Dit zijn vaak crackers of rijstwafels met iets hartigs samen met 0% siroop, thee of water.

3.7 Bewegingsbeleid

Naast gevarieerde en goede voeding is bewegen goed voor de gezondheid. Dit geldt zowel voor volwassenen als voor kinderen. Voor kinderen betekent bewegen ook ontwikkelen. Bewegen stimuleert en ontwikkelt de motorische, emotionele, sociale en cognitieve vaardigheden van een kind. Een baby ligt in eerste instantie op zijn rug, leert vervolgens te draaien van buik naar rug en weer terug. Weer later gaat het kruipen en vervolgens lopen, eerst langs voorwerpen en aan de hand en later los. Ze ontwikkelen hun spieren en leren steeds meer bewegingen. Wij kunnen hen hierbij helpen. Dit houdt niet op bij het moment dat een kind zelfstandig kan lopen. Ook zaken als klimmen, springen, huppelen, een koprol maken, zijn bewegingen die wij met de kinderen kunnen oefenen om hun grove motoriek verder te ontwikkelen.

Voor de fijne motoriek zijn spelen met scheerschuim, vingerverven, kleuren, scharen en knippen goede activiteiten. We bieden iedere dag activiteiten aan waarbij de kinderen de mogelijkheid hebben om op een speelse manier te bewegen en te leren. De activiteiten worden zowel binnen als buiten aangeboden. We gaan elke dag met de kinderen naar buiten waar zij de mogelijkheid krijgen om mee te doen aan verschillende activiteiten. Daarbij staat ervaren en experimenteren centraal. Door buiten te spelen doen de kinderen ook ervaring op in de natuur. Ze kunnen zand, gras, modder, regen en sneeuw onder andere ervaren, voelen en bekijken. Het spelen in plassen en vies worden in de modder is iets wat we onder experimenteren verstaan en zullen stimuleren en toestaan. In het bewegingsbeleid beschrijven we op welke manier we met bewegen omgaan en welke uitgangspunten we hanteren.

3.7.1 Bewegingsaanbod voor kinderen tot 1 jaar

In het eerste levensjaar van een baby is het leervermogen erg actief. Gedurende dit eerste levensjaar doorlopen de hersenen een fase van ontwikkeling en specialisatie die van belang is voor het kind. In het eerste levensjaar is het van essentieel belang om een baby te laten experimenteren met zintuiglijke voorwerpen en prikkels .

Uitgangspunten

- Er is sprake van een veilige omgeving waar het kind zich in kan bewegen
- Baby's zitten voor een korte periode van slechts 10 minuten in een wipstoel of kinderstoel. Dit vanwege voedingsmomenten of als dit rust biedt voor het kind
- Baby's kunnen gedurende dag vrij bewegen op de mat, de grond of op een kleed. Zowel binnen als buiten
- We sluiten aan op de spontane bewegingen van de baby's. Plezier staat voorop
- Er is ruimte voor een baby om zintuiglijk te ontwikkelen
- We laten baby's experimenteren met texturen, auditieve prikkels en voorwerpen om naar te kijken
- Activiteiten Baby's van 0-1 jaar hebben we mogelijkheid om zowel binnen als buiten te bewegen en te experimenteren

3.7.2 Bewegingsaanbod voor kinderen van 1 tot 4 jaar

Ook voor de dreumesen en de peuters is het van essentieel belang om te bewegen. Dit ter preventie van overgewicht, stimulering van de grove-, senso- en fijne motoriek en stimulering van de andere ontwikkelingsgebieden. Dreumesen en peuters leren tijdens beweegspellen Ook leren ze omgaan met tegenslagen, hun kwaliteiten en ontwikkelen ze hierdoor een persoonlijke identiteit.

Voor de kinderen (dreumesen en peuters) van 1 tot 4 jaar hanteren we de volgende uitgangspunten:

- We stimuleren het plezier en motivatie van het kind. Gedurende de activiteiten benoemen we wat een kind goed doet en geven we complimenten

- Er is een leidster aanwezig om de activiteit te begeleiden
- Er is een veilige leeromgeving voor de kinderen
- De kinderen hebben de mogelijkheid om met de beweegspellen en activiteiten mee te doen maar ook om de activiteit te beëindigen
- De zelfredzaamheid en identiteit van de kinderen wordt gestimuleerd. Hierbij behoort bijvoorbeeld een kind zelf een moeilijke situatie laten oplossen.
- We stimuleren samenspel
- De activiteiten en de bijbehorende regels sluiten aan op het ontwikkelingsniveau van het kind

3.8 Hygiëne

Op KombinoCare wordt op verschillende manieren aandacht besteed aan hygiëne.

Dit vindt plaats door:

- een schone omgeving door het schoonmaken en desinfecteren van voorwerpen en oppervlakken,
- blauwe slofjes over buitenschoenen of aparte binnenschoenen gebruiken
- goede persoonlijke hygiëne door het wassen van de handen of het wassen van het lichaam, haren vast, geen sieraden en lange nagels en vaste werkkleding
- bewust hygiënisch gedrag, zoals een goede manier van hoesten en niezen in de elleboog.

Hiermee verkleinen we de risico's op infectieziekten.

3.9 Landelijke hygiëne richtlijnen RIVM

Op het gebied van hygiëne hanteren we de landelijke *Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang* van het RIVM van mei 2016. Deze Hygiënerichtlijn heeft als doel dat elke medewerker hygiënisch moet kunnen werken. Het document beschrijft richtlijnen en normen rondom hygiëne, Door ons aan deze richtlijnen te houden beperken we het risico op het verspreiden van infectieziekten onder de kinderen en medewerkers.

In geval van een pandemie (zoals corona) handelen wij volgens de richtlijnen die dan opgesteld zijn door het RIVM.

4. Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan wordt opgesteld of bijgesteld, dan spelen zij hier een actieve rol in.

4.1 Intern

Draagvlak en betrokkenheid van de Pedagogisch medewerkers is een voorwaarde om het beleid in de praktijk uit te dragen en na te leven. Om dit te realiseren zal er tijdens elk team overleg een korte evaluatie plaatsvinden ten aanzien van het beleid veiligheid en gezondheid. Dit doen we om continu in gesprek te blijven over het beleid.

Hierdoor blijven we scherp op onze werkwijze en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of in een bepaalde situatie, zoals bijvoorbeeld veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet zal moeten worden aangepast of aangescherpt. Dit wordt gedaan door middel van de ongevallenregistratie. Vanuit daar wordt gekeken naar (mogelijke) gevaren en hoe ongevallen voorkomen kunnen worden. Om nieuwe gevaren duidelijk in beeld te krijgen is het belangrijk een ongevallenregistratie bij te houden. Op de groep hebben we het 'Registratieformulier ongevallen'. Deze wordt ingevuld door de medewerkers, wanneer een ongeval zich voordoet.

Wanneer hier een actie uit voortkomt, wordt hier een passend actieformulier voor ingevuld om ervoor zorg te dragen dat actie in kaart wordt gebracht en er een passende oplossing komt.

Naast de 6 wekelijkse evaluaties aan de hand van de ongevallen registraties, is er tevens ook een jaarlijkse evaluatie. Deze vindt plaats in december. Aan de hand van actielijsten die de beleidsmedewerker heeft opgesteld gaat elke pedagogisch medewerker goed kijken naar de groepsruimte. Hierdoor wordt duidelijk in kaart gebracht wat grote risico's, kleine risico's en aandachtpunten zijn. Vervolgens zal hieruit een begeleide discussie plaatsvinden en wordt er samen geëvalueerd. Van daaruit wordt het veiligheid en gezondheid beleid (indien nodig) aangepast.

Wanneer een nieuwe medewerker bij KombinoCare komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie van het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is. De leidinggevende is verantwoordelijk voor het overdragen van het beleid Veiligheid en gezondheid aan nieuwe medewerkers. Voor aanvang van de eerste werkdag is er een gesprek waarbij de werkwijze kenbaar wordt gemaakt.

Voor BBL studenten, stagiaires en vrijwilligers geldt hetzelfde, ook zij zullen een uitgebreide introductie ontvangen. BBL studentten zullen aanwezig zijn bij onze team overleggen. Stagiaires en vrijwilligers worden achteraf op de hoogte gesteld door het ontvangen van de notulen van deze overleggen en een informatie overdracht vanuit de beleidsmedewerker. Het uitgangspunt is dat zowel stagiaires als vrijwilligers dezelfde informatieoverdracht krijgen als de pedagogisch medewerkers.

4.2 Extern

Voor de start van de opvang van hun kind, ontvangen alle ouders een informatiebrief waarin wordt verzocht de beleidsstukken op onze website door te nemen. De belangrijkste punten worden in deze mail ook uitgelicht.

Via nieuwsbrieven en via de oudercommissie stellen we ouders op de hoogte indien er, in overleg met de oudercommissie, aanpassingen zijn gemaakt in het beleid veiligheid en gezondheid.

Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze, als het mogelijk is, ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerder ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen. De nieuwsbrief ontvangen alle ouders per mail.

Hierdoor zijn ouders altijd op de hoogte van de laatste gewijzigde zaken.

4.3 Melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen om zo helder en zorgvuldig mogelijk beleid te voeren ten aanzien van de veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat er een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de betrokken persoon om samen tot een oplossing te komen.

Als u een klacht of verbeterpunt heeft dan kunt u dit het best bespreken met de pedagogisch medewerker. We werken binnen KombinoCare met een open aanspreekcultuur, waarbij feedback een onderdeel is van onze professionaliteit. Als u echter het gevoel heeft dat er met uw klacht niet goed wordt omgegaan dan kunt u altijd andere stappen ondernemen.

4.4 Klachtenregeling

Er zijn drie manieren waarop u uw klacht schriftelijk kunt indienen. Hieronder volgt een opsomming van de manieren waar u met welke klacht/verbeterpunt terecht kunt. U bent vrij op te kiezen welke manier het best bij uw klacht past.

Pedagogisch medewerker

U kunt hierbij terecht met klachten onder meer op het gebied van;

- het functioneren van de Pedagogisch medewerker en/of kinderen
- de huisregels en tijden
- accommodatie en spelmateriaal
- hygiëne en voeding

Directie

U kunt bij de directie terecht met klachten onder meer op het gebied van;

- procedures binnen het kinderdagverblijf
- financiële zaken
- het functioneren van de medewerkers
- aanname en plaatsingsbeleid
- algemeen beleid

Externe geschillencommissie

Wanneer u als ouder ergens ontevreden over bent, dan vinden wij het prettig dat u dit zo snel mogelijk bespreekt met de persoon die erbij betrokken is of was. Dit kan bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker of leidinggevende zijn als het om een situatie op de groep gaat. Of een administratief medewerker, wanneer het over uw overeenkomst gaat. Komen jullie er samen niet uit of bent u niet tevreden over de oplossing? Dan kunt u een interne klacht bij ons indienen.

Meer informatie over onze interne klachtenregeling is terug te vinden op onze website.

Als de klacht volgens u niet voldoende behandeld is kunt u naar de externe geschillencommissie kinderopvang en peuterspeelzalen. Kinderopvang KombinoCare is hierbij aangesloten. Als u uw klacht hier schriftelijk aanhanig maakt, wordt deze door een onafhankelijke commissie behandeld. Een klachtenformulier voor het indienen van een klacht is te downloaden op de website van de geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

Telefoonnummer : 070 – 310 53 10. Op werkdagen van 09.00 – 17.00uur.

BIJLAGE

Protocol buitenspelen

Algemeen

- check of de poort gesloten is
- poort blijft bereikbaar i.v.m. brandveiligheid
- zandbak wordr gecheckt en goed afgesloten na gebruik

Specifieke regels

- als er zwembadjes opgezet worden dan zorgen voor constant toezicht, leeggooien, ook in geval van naar de wv gaan van kinderen, deur open doen voor ouders etc. als je niet kunt waarborgen dat er toezicht is
- zandbakzand wordt regelmatig vervangen
- kinderen zijn nooit alleen buiten
- speelgoed wordt altijd opgeruimd

Buiten het terrein

- kinderen lopen aan het loopkoord buiten
- we dragen veiligheidshesjes buiten ons eigen terrein
- we hebben telefoon en nummers van ouders mee buiten het terrein

BIJLAGE

Protocol ziekte van kinderen

Algemene stelregels

- een ziek kind is het meest gebaar bij verzorging van zijn/haar eigen ouders
- een ziek kind wordt niet gebracht naar KombinoCare
- er wordt melding gedaan door ouders over de aard van de ziekte

Criteria om kinderen te komen halen/niet te brengen;

- als een kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen

- wanneer het kind te intensieve begeleiding nodig heeft van de pedagogisch medewerker
- als het de gezondheid van de andere kinderen of pedagogisch medewerkers in gevaar brengt
- koorts is geen graadmeter, maar wel het oordeel van de pedagogisch medewerker
- als het kind niet naar buiten kan

Er zal altijd overleg plaats vinden.

Wij verstrekken in principe geen medicijnen. Indien noodzakelijk, op voorschrift van de (huis)arts kunnen ouders een medicijnformulier invullen en overleggen met de dienstdoende pedagogisch medewerker. Ouders kunnen deze ook van te voren zorgvuldig invullen na het downloaden via onze website (www.kombinocare.nl/downloads)

De verantwoordelijkheid blijft nadrukkelijk bij de ouders. Ouders tekenen hiervoor.

Bij afwezigheid van het kind horen wij dat graag vóór 09.00uur, zodat wij daar rekening mee kunnen houden in ons dagprogramma.

BIJLAGE Preventieve maatregelen

Het protocol kindermishandeling (meldcode kinderopvang) komt maandelijks op de teamvergaderingen en werkoverleggen ter sprake.

We bespreken in het team en met de kinderen gedragsregels. Gedragsregels worden regelmatig herhaald en aangepast wanneer nodig.

De ondergoedregel is onderdeel van thema en ouders worden geïnformeerd via de website of e-mail.

Basisafspraken team KombinoCare;

- We leren de kinderen de meest gangbare woorden voor geslachtsdelen en gebruiken piemel en vagina. We doen dat omdat wij elkaar anders niet begrijpen als kinderen willen vertellen wat ze hebben meegemaakt en bijvoorbeeld hele andere woorden gebruiken.
- We leren kinderen dat er maar een paar mensen zijn die hen bloot mogen aanraken, zoals papa en mama. En dat ze het ons mogen vertellen als iemand dat wel doet.
- We gebruiken de ondergoedregel om aan te geven waar de grens ligt en bespreken dat ieder de baas is over zijn/haar eigen lijf.
- We leren de kinderen nee te zeggen en te praten over dingen die ze niet willen en hun grens aan te geven.
- We luisteren naar de kinderen en praten eerlijk met hen.
- We geven zelf het goede voorbeeld met grenzen stellen, respecteren van grenzen van anderen en hoe we reageren als iemand onze grens overschrijdt.
- We maken bespreekbaar daar waar kinderen mee komen en moedigen kinderen aan geheimen die slecht voor ze voelen, te delen met iemand die ze vertrouwen.

BIJLAGE ondergoedregel

1.

Leer uw kind De Ondergoedregel.

Ongeveer één op de vijf kinderen is slachtoffer van seksueel geweld, waaronder seksueel misbruik. U kunt helpen voorkomen dat het uw kind overkomt. Leer uw kind De Ondergoedregel.

De Ondergoedregel

De Ondergoedregel is een eenvoudige richtlijn die ouders helpt om kinderen uit te leggen waar ze door anderen niet mogen worden aangeraakt, hoe ze kunnen reageren en waar ze hulp kunnen zoeken.

Wat is De Ondergoedregel? Heel eenvoudig: anderen mogen een kind niet aanraken op plekken die normaal gesproken met ondergoed zijn bedekt. En kinderen mogen anderen daar ook niet zomaar aanraken.

De Ondergoedregel helpt ook om kinderen uit te leggen dat zij de baas over hun eigen lichaam zijn, dat er goede en slechte geheimen bestaan en dat er goede en slechte manieren van aanraken bestaan.

Hoe leert u een kind De Ondergoedregel? 2

Waarom De Ondergoedregel? 5

Wat te doen als u misbruik vermoedt 6

Waar vindt u materialen en informatie? 7

Illustrations: Punga – © Council of Europe

one in five
un sur cinq

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

2.

Hoe leert u een kind De Ondergoedregel?

De Ondergoedregel is ontwikkeld om ouders en verzorgers te helpen om een gesprek aan te gaan met hun kinderen. Het kan een effectieve manier zijn om seksueel misbruik te voorkomen.

De Ondergoedregel heeft 5 belangrijke aspecten.

1. Je bent de baas over je eigen lichaam

Kinderen moeten leren dat ze de baas zijn over hun eigen lichaam en dat niemand ze mag aanraken zonder hun toestemming. Open en directe communicatie op jonge leeftijd over seksualiteit en "intieme lichaamsdelen", waarbij geslachtsdelen en andere lichaamsdelen bij de juiste naam worden genoemd, kan kinderen helpen om te begrijpen wat wel en niet mag. Kinderen hebben het recht om een kus of een aanraking te weigeren, zelfs van iemand van wie ze houden. Ook moeten kinderen leren om meteen "Nee" te zeggen tegen ongepast lichamelijk contact, om weg te gaan als een situatie onveilig voelt en hierover te praten met een volwassene die ze vertrouwen. Het is belangrijk om te benadrukken dat kinderen moeten aandringen totdat iemand het serieus neemt.

In het boek vraagt de hand steeds om toestemming als hij Kiko ergens wil aanraken. Kiko verleent die toestemming. Maar als de hand onder het ondergoed wil aanraken zegt Kiko "Nee". Als ouder of verzorger kun je deze passage gebruiken om kinderen uit te leggen dat je altijd "Nee" mag zeggen.

2. Goed aanraken en slecht aanraken

Kinderen kunnen niet altijd herkennen wanneer aanraken gepast of ongepast is. Vertel ze dat het niet OK is als iemand naar hun geslachtsdelen kijkt of hun geslachtsdelen aanraakt. Vertel ze ook dat het niet OK is als iemand ze vraagt om naar andermans geslachtsdelen te kijken of ze aan te raken. De Ondergoedregel geeft kinderen een heldere grens die ze makkelijk kunnen onthouden: hun ondergoed. Ook helpt de regel volwassenen om met kinderen in gesprek te gaan. Als kinderen niet zeker zijn of het gedrag van iemand anders acceptabel is, moeten ze een volwassene die ze kunnen vertrouwen om hulp vragen.

In het boek weigert Kiko om zich te laten aanraken onder het ondergoed. Ouders of verzorgers kunnen uitleggen dat bepaalde volwassenen (bijvoorbeeld de ouders, verzorgers of artsen) een kind daar soms moeten aanraken, maar dat ze vooral "Nee" moeten durven zeggen in situaties waarin ze zich ongemakkelijk voelen.

3.

3. Goede en slechte geheimen

Iemand die een kind misbruikt, vraagt het kind vaak om dit geheim te houden. Daarom is het belangrijk dat kinderen het verschil leren kennen tussen goede en slechte geheimen. Als een geheim kinderen angstig, ongemakkelijk, bang of verdrietig maakt, is het een slecht geheim dat ze niet voor zichzelf moeten houden. Ze moeten het delen met een volwassene die zij vertrouwen (ouder, leerkracht, politieagent, arts).

In het boek moedigt de hand Kiko aan om 'Nee' te zeggen als iemand Kiko op een ongepaste manier wil aanraken. Deze passage kan worden gebruikt om het verschil uit te leggen tussen een goed geheim (bijvoorbeeld een verrassingsfeestje) en een slecht geheim (iets wat een kind verdrietig of angstig maakt). Ouders of verzorgers moeten kinderen aanmoedigen om slechte geheimen met ze te delen.

4. Preventie en bescherming: de verantwoordelijkheid van volwassenen

Als een kind misbruikt wordt, voelt het schaamte, schuld en angst. Volwassenen moeten daarom voorkomen dat er bij kinderen taboes rond seksualiteit ontstaan en zorgen dat kinderen weten waar ze terecht kunnen als ze zich bezorgd, angstig of verdrietig voelen. Kinderen kunnen aanvoelen dat ze iets hebben meegemaakt dat niet in orde is. Volwassenen moeten hier alert op zijn en open staan voor de gevoelens en het gedrag van kinderen. Er kunnen goede redenen zijn waarom een kind contact met een bepaalde volwassene of een ander kind uit de weg gaat. Dit moet gerespecteerd worden en kinderen moeten weten dat ze hierover altijd met hun ouders of verzorgers kunnen praten.

De hand in het boek is Kiko's vriend. Volwassenen zijn er om kinderen in hun dagelijkse leven te helpen. De preventie van seksueel geweld is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van volwassenen. Het is belangrijk te vermijden dat de last hiervan niet op de schouders van kinderen terecht komt.

4.

5. Andere nuttige tips bij De Ondergoedregel

Vertellen en melden

Kinderen moeten weten op welke volwassenen ze kunnen vertrouwen en tegen wie ze kunnen praten als dat nodig is. Help kinderen om deze volwassenen uit te kiezen. Eén van deze volwassenen dient bij het kind te wonen. De andere dient buiten de directe gezinssituatie te staan. Kinderen moeten weten hoe ze hulp kunnen zoeken bij deze groep van vertrouwenspersonen.

Bekende daders

Als een kind wordt misbruikt dan gebeurt dat meestal door een bekende van het kind. Voor jonge kinderen is het extra moeilijk om te bevatten dat een bekende misbruik zou kunnen plegen. Wees bewust van de subtiele manieren die mensen, die een kind willen misbruiken, gebruiken om langzaam het vertrouwen van een kind te winnen. Leer kinderen dat ze het hun ouders of verzorgers vertellen als iemand ze kadootjes geeft, vraagt om dingen geheim te houden of probeert om met ze alleen te zijn.

Onbekende daders

In enkele gevallen is iemand die een kind misbruikt een onbekende. Leer kinderen eenvoudige regels over de omgang met vreemden: stap nooit bij een vreemde in de auto en neem nooit geschenken of uitnodigingen van een vreemde aan.

Hulp

Kinderen moeten weten dat er professionals zijn die speciale steun kunnen bieden (leerkrachten, maatschappelijk werkers, ombudspersonen, artsen, schoolpsychologen, de politie) en dat er telefonische hulplijnen zijn waar kinderen om advies kunnen vragen.

5.

Waarom de Ondergoedregel?

Ongeveer één op de vijf kinderen is slachtoffer van een vorm van seksueel geweld of seksueel misbruik. Dit overkomt kinderen van elk geslacht, elke leeftijd, elke huidskleur, elke sociale klasse en elke religie. De dader is vaak iemand die het kind kent en vertrouwt. De dader kan ook een kind zijn.

U kunt helpen voorkomen dat dit uw kind overkomt.

Goede communicatie met kinderen is essentieel. Hiervoor zijn openheid en duidelijkheid belangrijk evenals een vriendelijke, niet-bedreigende sfeer.

De Ondergoedregel kan u hierbij helpen.

Kinderen zijn nooit te jong om De Ondergoedregel te leren, omdat misbruik op elke leeftijd kan plaatsvinden.

As u het ongemakkelijk vindt om over dit onderwerp met een kind te praten, bedenk dan dat het voor u als volwassene waarschijnlijk moeilijker is dan voor een kind.

6.

Wat te doen als u misbruik vermoedt?

Als u vermoedt dat uw kind is misbruikt, is het heel belangrijk dat u niet kwaad wordt en dat u uw kind niet het gevoel geeft dat het iets fout heeft gedaan.

Geef uw kind ook niet het gevoel dat het ondervraagd wordt. U kunt vragen wat er is gebeurd, wanneer er iets is gebeurd en met wie er iets is gebeurd. Maar vraag niet waarom het is gebeurd.

Probeer niet overstuur te raken waar het kind bij is. Kinderen voelen zich gemakkelijk schuldig en kunnen dan informatie achterhouden.

Trek niet te snel conclusies uit beperkte of onduidelijke informatie. Stel uw kind gerust door te zeggen dat u er iets aan gaat doen en neem contact op met bijvoorbeeld een psycholoog, een specialist in zorg of bijstand aan kinderen, een arts, een maatschappelijk werker of de politie..

In sommige landen bestaan speciale hulplijnen en –centra voor kinderen die slachtoffer zijn geworden van seksueel geweld. Ook u kunt hier terecht voor advies. Neem contact op als u seksueel geweld tegen uw kind vermoedt.